

ТАНЕКЕ

ISSN 0134-2266

1992

8

LEELO TUNGAL
Vitsamets

MARJUL OLLES VAATA, ET SA
TEEL EI SATU VITSAMETSA —
SEE ON PAKS JA PUSANE,
VÖSANE JA TUSANE.

ASTUD ETTE VAATAMATA —
IGALT POOLT SAAD ATA-ATA,
VIHARAOD SEAL VATERDAVAD,
MADJAKAD SIND MATERDAVAD.

SEAL ON KURI PABURITSKI,
METSAMURI — KIBUVITSKI.
SÄÄRI PEKSAB TIMP-TIMP-TIMP
PAJUPÕÖSAST VITSAKIMP.

KES SEE VITSAMETSA RAJAS?
EKS VIST SEE, KES VITSA VAJAS:
PIRIPILL JA PAHA LAPSE,
PAHA LAPSE PAHUR PAPS.

LEELO TUNGAL
Kuusemets

PÜHA TUNNE ON KUUSEMETSAS.
SUURED KUUSED ON JUSTNAGU KIRIKUD,
MILLE LATVADE ÜLE ON KITSAS
HELESININE TAEVALIPP TIRITUD.

KUUSEMETS KANNAB HALJAST HAMET
KÜMNE ROOSAKA RIISIKANÕOBIGA.
SEE ON SELLINE SAMBLANE SAMET,
MILLEL JÄNESTEL MÕNUS ON ÖÖBIDA.

VAIKUS VALITSEB SIIN PÄEVAD LÄBI.
POLE KOHTA KA TUULEVÕZINAL.
KUULA! VAATA: KAS PÄKAPIKK KÄBI
KUUSELADVAS EI KULDA SEAL KRÕBINAL.

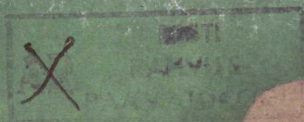
LEELO TUNGAL
Marjamets

MEIE METS ON SUUR JA RIKAS.
LÄHME, LAPSED, RIVIS PIKAS
MARJULE, MARJULE,
MARJAMETSA VARJULE.

VAARIKAD SEAL VARITSEVAD,
KISA KUULDES VARISEVAD.
MARJULE, MARJULE
MINNES ÄRME KARJUME.

ROHTU ROPSTI ÄRA TALLA —
MAASIKAS POEB LEHE ALLA.
MINNES METSA MARJULE
VIISAKATEKS HARJUME.

Illustreerinud HELDUR LARETEI

OTT ARDER
Südasuvel

UKSELÄVEL
SOOJAL SUVEL
ISTUB HABEMEGA TAAT.

SUVEÕHTUL
JÄRVEPEEGLIL
VAIKSELT LIUGLEB AERUPAAT.

PAADI SEES ON
POISS JA PLIKA,
MÕLEMAD ON PUNAPEAD.

SÜDASUVEST
POISS JA PLIKA
LÄBI SÕUAVAD, KAS TEAD!

TAEVALAELE KERKIB KUU,
LÄVEL HUIKAB TAAT: «UHUU!»

JAAN RANNAP
Rähni maja

Rähn leidis metsast õõnsa puu, otsustas ehitusettevõtjaks hakata. Raius rähn oksatüüka alla ukse, uuristas pisut kõrgemale akna, pani korteri müügile.

Tihased tulid takseerima. Pidasid ust ülemäära suureks ja akent liiga avaraks.

Kuldnokad lendasid kaema. Neile ei meeldinud see, et korteril polnud põrandat all.

Perekond Tuuletallaja poleks neist puudustest hoolinud, aga nemad panid tuuletõmbust pahaks.

Kuu aega seisis korter tühjana.

Ühel päeval nägi rähn, kuidas õõnepuule läheneb tume sumisev pilveke. Pilv koondub oksatüüka ümber kobaraks ja hakkab siis uksest ja aknast korterisse pudenema.

Nüüd elavad rähni majas mesilased. Põranda puudumine neid ei häirinud — kärjed kinnitati õõnsuse seinte külge. Tuuletõmbust ei kardetud — akna-ke sai kohe kinni müüritud. Sissevälja käiakse ainult uksest nagu korralikule perele kohane.

Sellel uksele seisavad valgest valgeni teravate piikidega kodukaitsjad. Ja mina küll ei tea, kas rähn julgeb üüriraha nõudma minna.

Lisaks eelmises «Tähekeses» pajatatud lugudele loomariigi hiiglastest, on Kaaren Kaarli üht-teist huvitavat täheldada ka nende eluea kohta. Näiteks teab Kaarel, et...

kõige vanemaks võivad loomariigis elada hiigelkilpkonnad ja krokodillid. Mõnedes Aafrika paikades räägitakse krokodillidest, kes on elanud mitme inimpõlve jooksul. Arvatakse, et nad võivad olla ligi 300-aastased. Maailma vanimaks loomaks peetakse aga 1737. aastal ühelt India ookeani saarelt püütud hiigelkilpkonna. Juba tol ajal arvati tal olevat oma sada aastat turjal. Algul toodi kilpkonn Inglismaale ühe loomasõbra koju. Hiljem viidi vanake loomaeda, kus ta veel selle sajandi alguses kindlasti elas. Ja võib-olla teeb ta seda tänapäevani, kui ta just surnud pole.

Kirjasõbrad

SIRGIT PANG, 9a.
EE2710 Võru
Luha 29—13
Huvid: joonistamine, kleepsud.

ERLE KÕIV, 10a.
EE3200 Viljandi mk.
Vastemõisa sjk.
Vaalamäe küla
Huvid: õmblemine, kleepsud, lugemine.

KERLY KELEMENT, 11a.
EE0016 Tallinn
Tähetorni 29
Huvid: muusika, kleepkad, sport.

INDREK PUOLOKAINEN
EE3053 Harju mk.
Keila
Roheline 6b
Huvid: võtmehoidjad, märgid, koeraplakatid ja kleepsud.

REET PÖLLUSTE, 10a.
EE3513 Rapla mk.
Kai sjk.
Kasvandu tee 27
Huvid: tantsimine, muusika, sport, kleepsud.

DAIRI VISKUS, 9a.
EE3300 Kuressaare
Kihelkonna mnt. 2—24
Huvid: joonistamine, rahvastepall, tühjad postkaardid.

KADRI PALATU
EE3600 Pärnu
9. mai 38—11
Huvid: rahvatants, lugemine, käsitöö, joonistamine. Soovin kirjasõpra 9—11-aastaste tüdrukut-seast.

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

IRA LEMBER

Suvehommikul

LILLED ÄRKASID JA RINGUTASID OMA KAELAD SIRGEKS. KASTE OLI JUBA JÕUDNUD NENDE SILMAD PESTA. NÜÜD KUIVATAS PÄIKE NEID JA PAITAS PÕSED ÜLE. ÜKSNES LÕVILÕUG VEEL HAIGUTAS UNISELT. LAPS TULI ÕUE JA PÜHKIS NINA. MAGUS LILLELÕHN HOOVAS TALLE VASTU. «MIS SIIN NII HÄSTI NUUSUB?» KÜSIB LAPS VANAEMALT, KES HAKKAS JUST TUPPA MINEMA.

«SUVI LÕHNA,» VASTAS VANAEMA.

SUVI EI SAA OMETI NIIVIISI LÕHNATA. SEE ON MUIDUGI LILLELÕHN. AGA MILLINE LILL SIIS NII HÄSTI LÕHNA? LAPS KUMMARDUS ERALDI IGA LILLE JUURDE JA NUUSUTAS.

KOER EI OLNUD LAPSEST MAHA JÄÄNUD. TEMAGI NINASÕORMED LIIKUSID SIIA-SINNA.

«OTSI, TUKI, MIS SIIN NII HÄSTI NUUSUB!» KAMANDAS LAPS.

KOER TORMAS SIRELIPÕOSA JUURDE JA KUKKUS KLÄHVIMA.

«AHAH!» HÜÜDIS LAPS. «SIRELI LÕHN ON SIIS KÕIGE PAREM!» JA TA JOOKSIS TUPPA SEDA UUDIST VANAEMALE TEATAMA.

SAMAL AJAL HÜPPAS KASS SIRELIPÕOSAST VÄLJA JA KRABISTAS KIBEKÄHKU PUU OTSA.

inimesest vanemaks võivad elada veel mõned kalad, suured papagoid, rongad, luiged ja hii-gelsalamandrid. Nende elupäevad võivad kes-ta 100—150 aastat.

koduloomadest-lindudest on pikima elueaga eesel — kuni 50 aastat. Tema järel tuleb hani — 40 aastat. Hobune elab kuni 30 ja lehm 25-aastaseks. Teatakse küll rääkida ka erandi-dest: hobusest, kes elas 67-aastaseks, ja kassist, kes tavalise 10—15 aasta asemel oma peremest 38 aastat ühtejutti rõõmistas.

inimesega umbes ühevanuseks elavad hau-gid, angerjad, püütonid, kotkad, kassikakud, vaalad ja elevantid.

kõige lühema elueaga on ainuraksed loomad. Niimoodi nimetatakse neid loomi sellepärast, et nad ühestainsast rakust koosnevadki. Nagu näiteks kingloom. Oma kujult meenutab ta kingatalda. Ainult et see king peaks kuuluma sääsele, nii pisike on ta. Kinglooma eluiga on lühem kui ööpäev. Õnneks ei pea kingloomad vahetpidamata sõprade-sugulaste matustel käima, sest eluea lõpp ei tähenda nende jaoks surma, vaid kaheks pooldumist. Niimoodi kingloomad lihtsalt paljunevad.

Illustreerinud HELI VEIGEL

erinevalt lindudest-loomadest võivad taimed elada lausa tuhandete aastate vanuseks. Kõige pikaealisemaks neist raukadest loetakse üht Austraalias kasvavat palmiliiki, mille lehetid on ilmatuultes õõtsunud juba 12—15 tuhat aastat. Mõned Aafrika sekvoiapuud võivad olla kuni 6000-aastased. Iisraelis arvatakse veel praegugi kasvavat õlipuid, mille varjus kõndis Kristus. Meile kõige lähem puuvanake asub ilmselt Leedus. Selleks on 2000-aastane tamm. Aias kasvavatest viljapuudest võivad kõige kauem kasvada pirn, kirss ja murel — kuni 300 aastat.

peale pikaealisuse rekordite on ka lühiealisu-se rekord taimeriigi käes. Sinna kuuluvad bak-terid võivad elada kõigest veerand tundi kuni tund.

Maikuu loosiga võitsid endale **SUVE-BARBIE** INGER UUDEKÜLL Rakverest, MOONIKA MAKKE Sillapäält, TIINA TELL Kundast, ANNIKA MÄGI Antslast, RICA VARUL Tartust, KAIRI ALEV Tallinnast, TRIIN PROOVEL Lähtest, AVE RADALA Narvast, KADRI KASKA Võrust, JANEK NÕULIK Värskast, SIGNE PÄÄREN Kamarist, MAIJU RENTNIK Pärnust.

SKIPPERI VÕITSID REIMO TAARAMÄE Vändrast, MERILI NAEL Kihelkonnast, LIISEL PERLIN Tartust, KRISTINA LINDEMANN Sakust, KAISA JAAKSON Viljandist, KRISTEL VÜRST Tallinnast. **KENI VÕITSID** KÄTHLIN MIKIVER ja REELIKA NIKLAS Nõvast, LII FREIBERG Tartumaalt, RIIN KIIK Kuressaarest, AIJA SPRIVUL Luunjast ja HELINA TAMM Tartust.

Barbie

nädalalõpp

Nädalalõpul oli mul tunne, et peab midagi erilist ette võtma. Otsustasin oma sõbrad kutsuda väljasõidule mägedesse.

«Mis ma selga panen?» oli mu sõbratari Marina esimene küsimus.

«Teksaseelik ja tossud sobivad sinna hästi,» soovitasin ma talle.

Ka Ken tuli teksariietega.

«Kuhu me ometi sõidame?» pärisid mõlemad minu käest kannatamatult.

Istusin autosse ja näitasin neile kaardiit, et sõida-

me risti läbi mägede kohta, kus Ken oli kord kuuldavasti kullatolmu leidnud.

«Küllap sul on kullakotte varuks, et saame seal veidike kaasa võtta,» tõgasin ma Keni.

Märkamatul olime jõudnud metsaga kaetud mägedesse, mis eemalt paistsid läbipääsmatutena. «Kas siin karusid on?» päris Marina murelikult. Ta arutles, kas üks hiigelkaru pistaks meid kolme korraga nahka või saaks tal köht enne täis. Mina naersin: «Ärge kartke, suured karud elavad palju kõrgemal...»

Kui me mõne aja pärast laagriplatsi valisime, otsisime ümbruskonnast karujälgi. Marina oli võrdlemisi hirmul, aga mulle ja Kenile tegi asi kohutavalt nalja. Õnneks ei kohanud me ühtegi karu kogu nädalalõpu ajal.

Järgmisel päeval andsime Marinale lubaduse, et me ei räägi enam karudest ega teistest metsloomadest. Imetore oli uidata kaunis looduses. Pärast jalutuskäiku oli meil hundiisu.

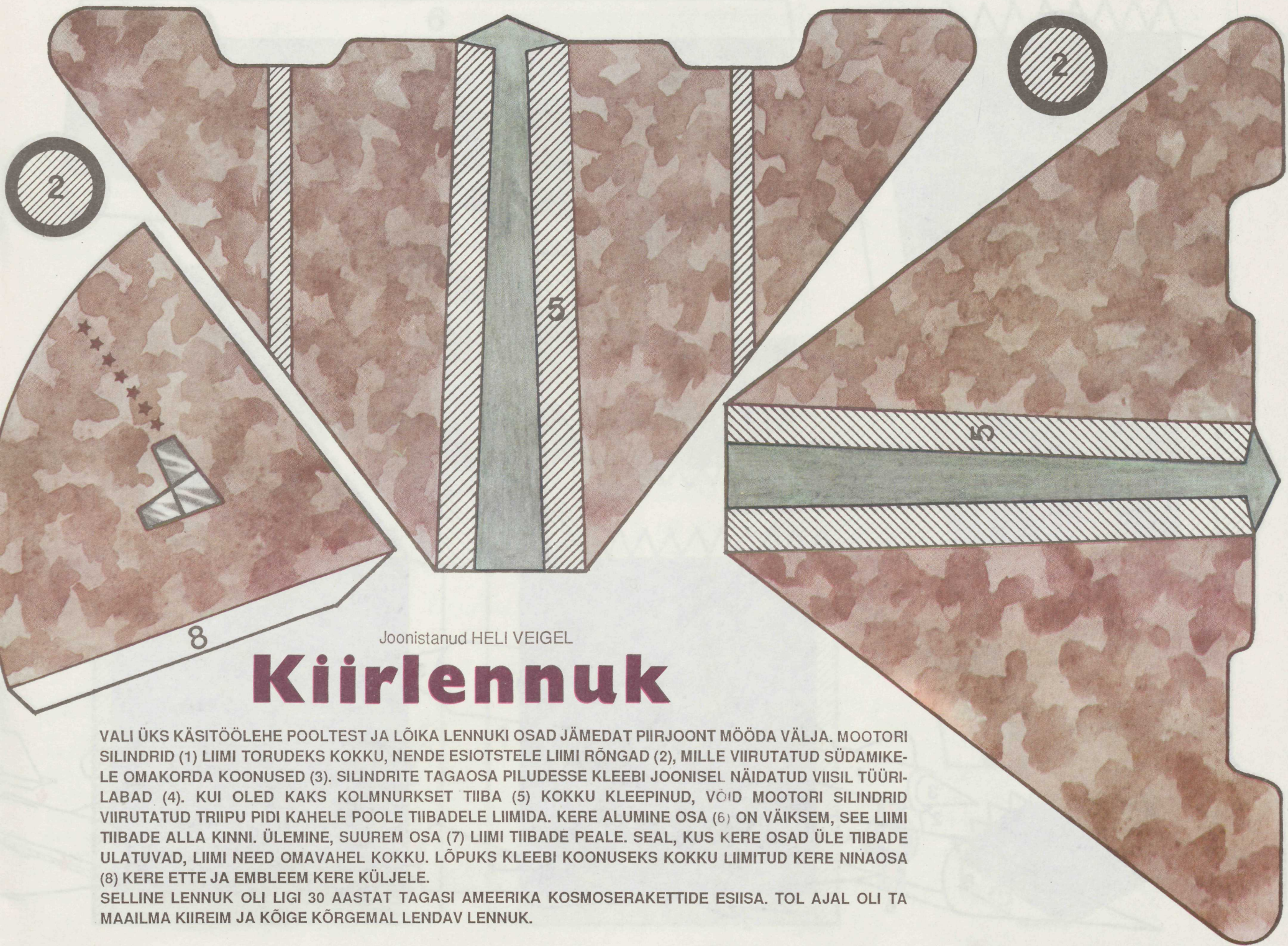
Siis sõitsime edasi kohta, kus Keni jutu järgi leidub kullatolmu. Ken viis meid üle imelike käsnaoliste kivide liivasele madalikule. Seal haaras ta sätendavat liiva pihku. See oli päike, mis liivaterad kullana sätendama pani.

Õhtul pimeduse saabudes süütasime lõkketule ja jutustasime põnevaid lugusid karudest, kullaleidudest ja imetoredast nädalalõpust, mis kahjuks oli juba lõppemas.

Seekord on auhinnaks 12 nädalalõpu-Barbie't. Küsimused on järgmised:

1. Millises riietuses sõitsid kolm sõpra nädalalõpu veetma?
2. Mida Ken lootis liivast leida?
3. Keda kartis Marina?

Teie vastuseid lahtisel postkaardil ootame 12. septembrini aadressil: EE0109 Tallinn, Pärnu mnt. 67a, «Täheke», Barbie

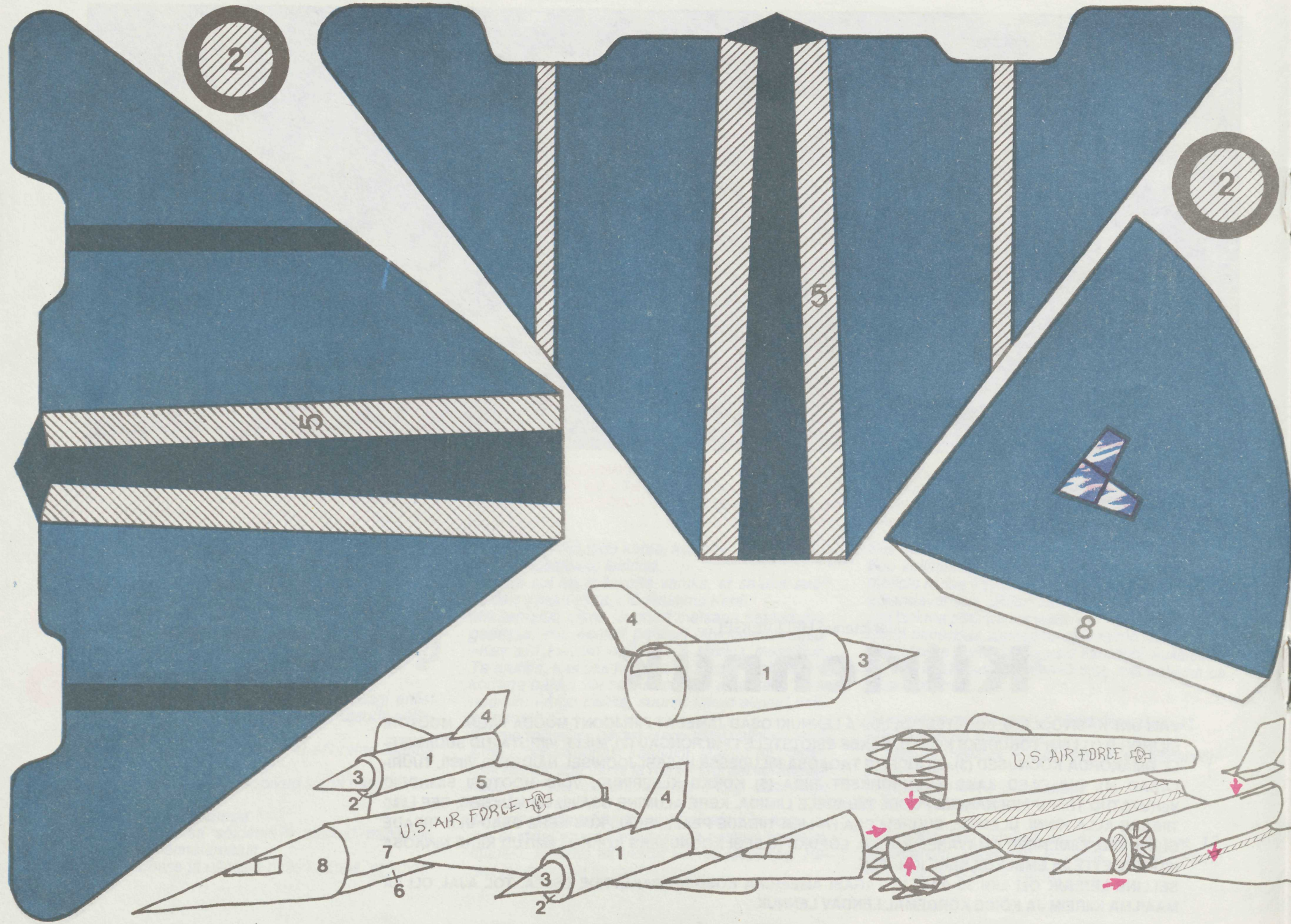

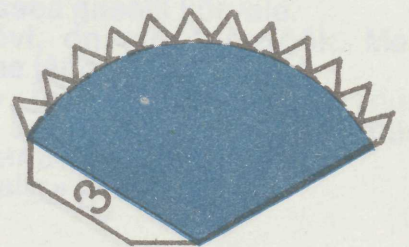
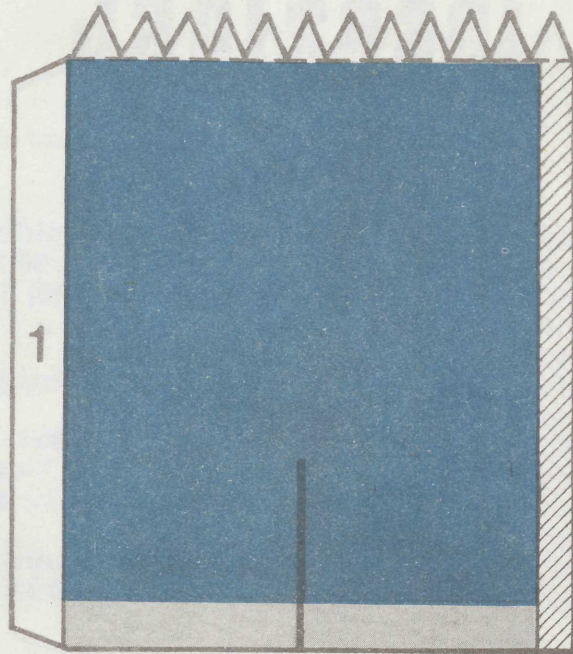
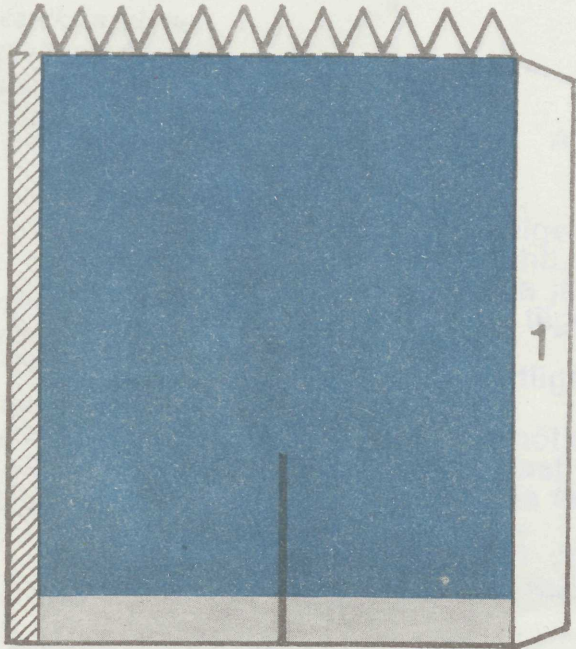
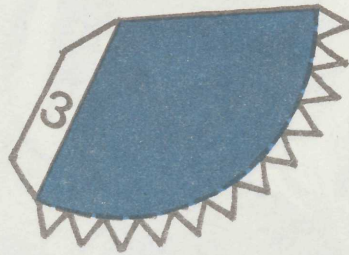
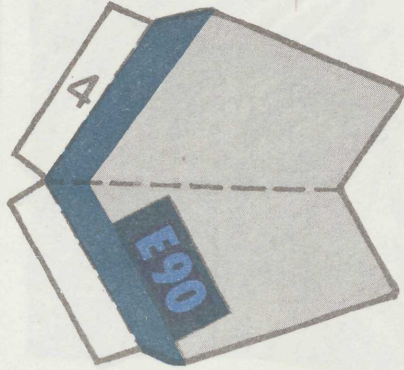
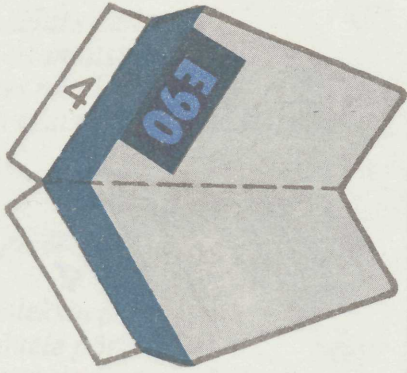
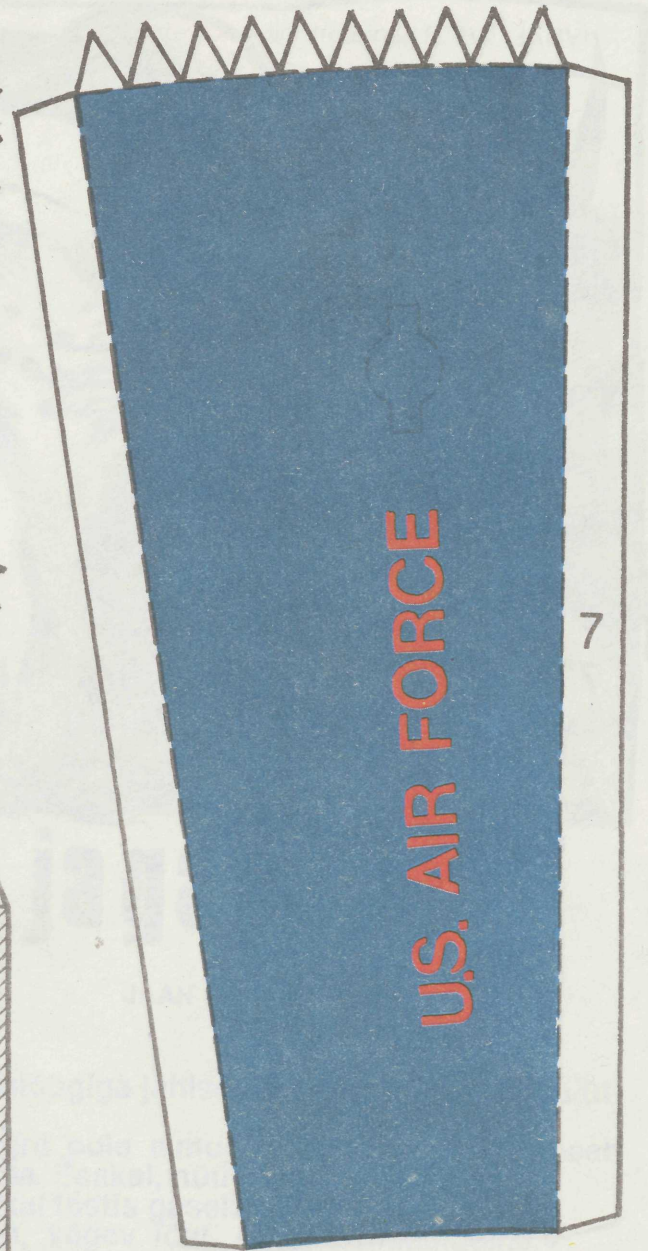
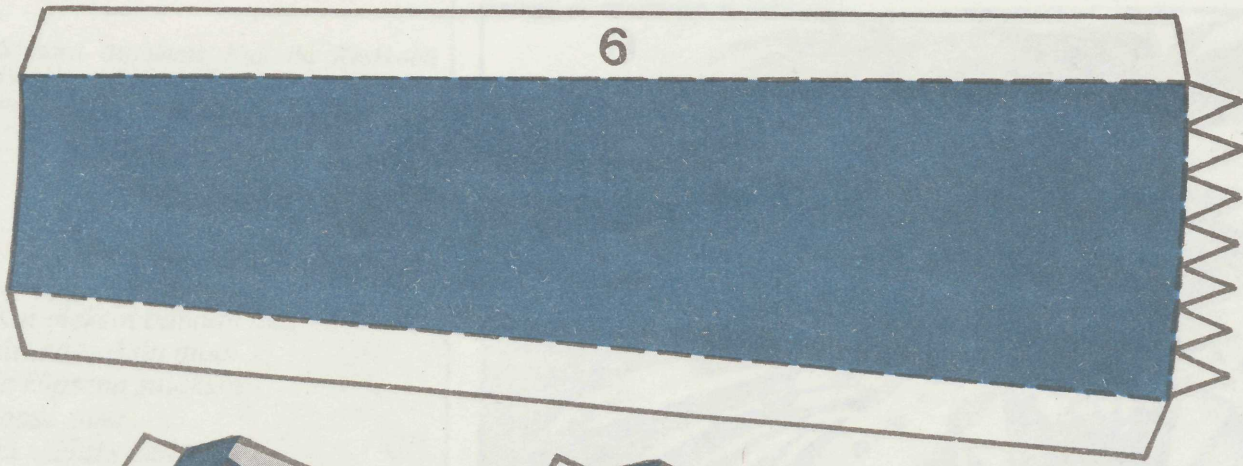
Joonistanud HELI VEIGEL

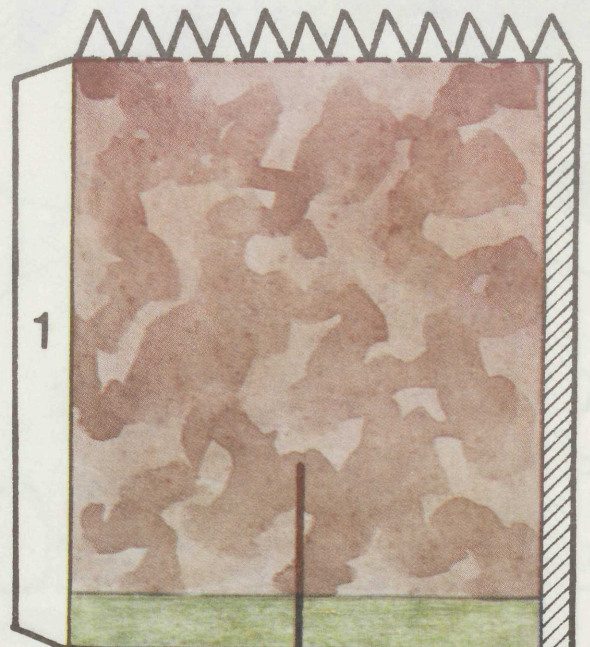
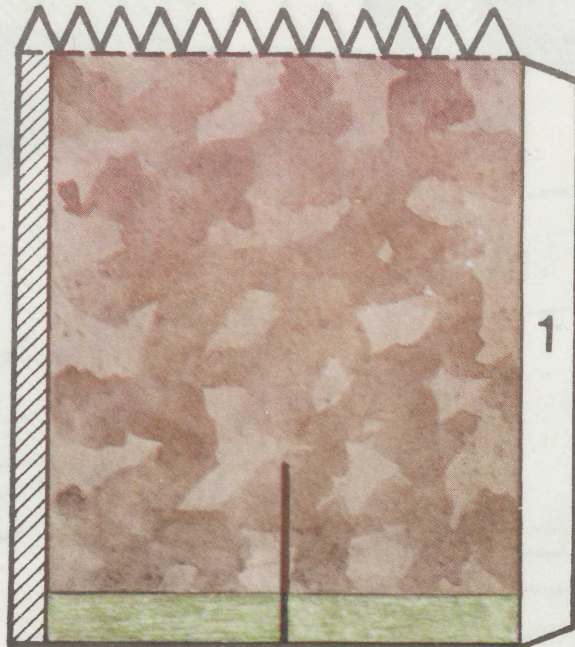
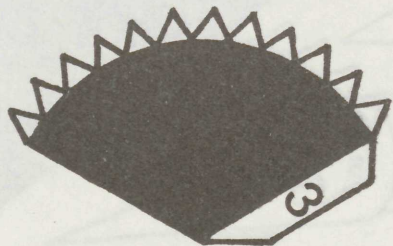
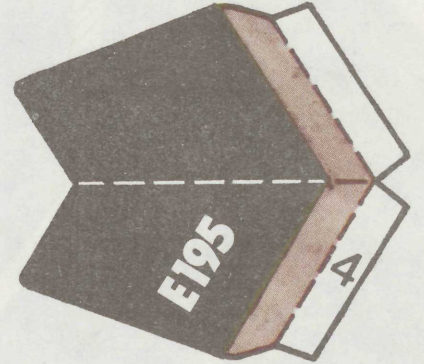
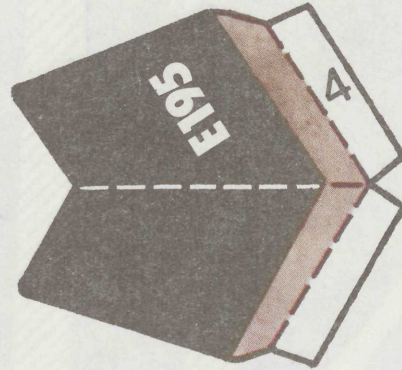
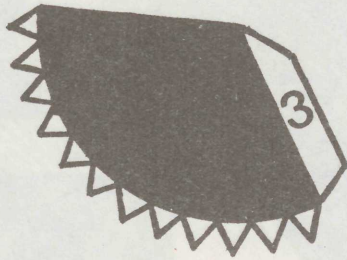
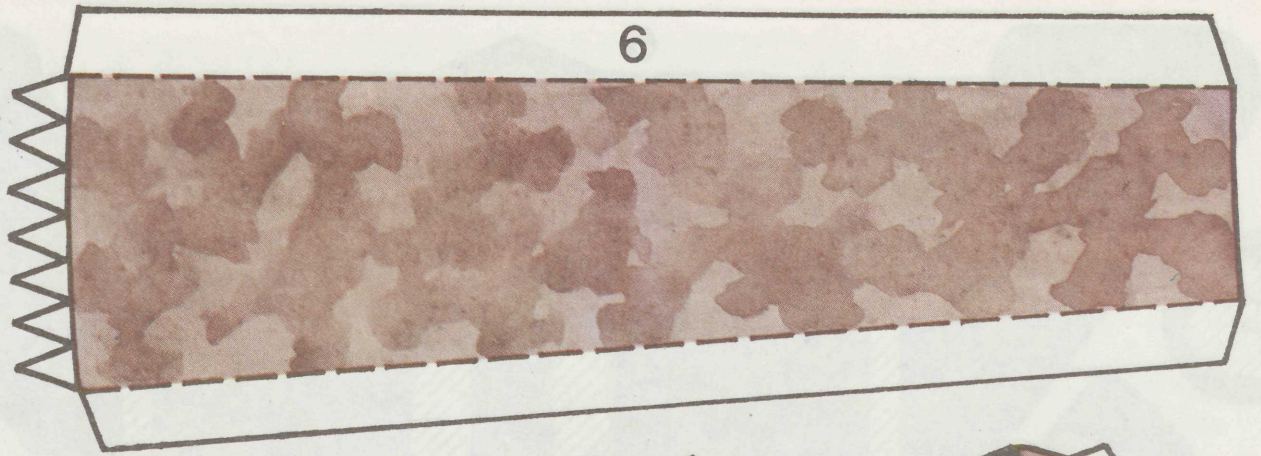
Kiirlennuk

VALI ÜKS KÄSITÖOLEHE POOLTEST JA LÕIKA LENNUKI OSAD JÄMEDAT PIIRJOONT MÕÖDA VÄLJA. MOOTORI SILINDRID (1) LIIMI TORUDEKS KOKKU, NENDE ESIOTSTELE LIIMI RÕNGAD (2), MILLE VIIRUTATUD SÜDAMIKELE OMAKORDA KOONUSED (3). SILINDRITE TAGAOSA PILUDESSE KLEEBI JOONISEL NÄIDATUD VIISIL TÜÜRILABAD (4). KUI OLED KAKS KOLMNURKSET TIIBA (5) KOKKU KLEEPINUD, VÕID MOOTORI SILINDRID VIIRUTATUD TRIIPU PIDI KAHELE POOLE TIIBADELE LIIMIDA. KERE ALUMINE OSA (6) ON VÄIKSEM, SEE LIIMI TIIBADE ALLA KINNI. ÜLEMINE, SUUREM OSA (7) LIIMI TIIBADE PEALE. SEAL, KUS KERE OSAD ÜLE TIIBADE ULATUVAD, LIIMI NEED OMAVAHEL KOKKU. LÕPUKS KLEEBI KOONUSEKS KOKKU LIIMITUD KERE NINAOSA (8) KERE ETTE JA EMBLEEM KERE KÜLJELE.

SELLINE LENNUK OLIGI LIGI 30 AASTAT TAGASI AMEERIKA KOSMOSERAKETTIDE ESIISA. TOL AJAL OLITAA MAAILMA KIIREIM JA KÕIGE KÕRGEKAL LENDAV LENNUK.

Seekord avaldame Kuusalu Keskkooli IVb klassi õpilaste luuletusi teemal «Kui ma oleksin...»

... banaan

Kui oleksin banaan ma,
siis kasvaksin puus
ja küpsena sulaksin
lapse suus.
Ei keelaks end sellele,
kellele maitsen
ja kes mind lahkesti
ahvi eest kaitseb.

TRIINU TEDE

... pall

Kui oleksin pall,
siis õuele põrkaks,
nähes poissi nagu mina,
mu rõõm oleks suur.
Ma veereksin kui tuul
mänguvärava poole
ja hüüataksin: «Poiss,
püüa kinni sa mind!»

IMRE TRIISBER

... lill

Kui oleksin lill
ja kasvaksin maal,
mind vihm kastaks tihti,
muld annaks jõudu.
Tore oleks mul olla
teiste lillede seas.
Sest kõigil on hea
sõprade seas.

JAANA TRAUSS

Illustreerinud RAIVO JÄRVI

Jahisaagi jagamine

Araabia muinasjutu järgi jutustanud

JAAN RANNAP

Lõvi, tiiger, panter ja šaakal pidasid kord koos jahti. Nad said saagiks ühe gaselli, ühe metssea ja ühe jänese. Kui jaht läbi sai, ütles lõvi tiigrile:

«Noh, tiiger, jaga nüüd saak meie vahel ära!»

Tiiger mõtles hetke ja lausus:

«Lõvi saab gaselli, mina võtan metssea, aga panter ja šaakal võivad jänese omavahel ära jagada.»

Kui lõvi seda kuulis, möiratas ta vihaselt. Tiigrile kallale sööstnud, murdis ta võimsa

käpalöögiga jahisõbra jalaluu. Seejärel ta ütles:

«Tiigril pole aimugi, kuidas jagamine peab käima. Šaakal, nüüd on sinu kord.»

Saakal tõstis gaselli lõvi ette.

«Siin, vägev lõvi, on su hommikueine.»

Siis tiris ta metssea gaselli kõrvale.

«Siin, vägev lõvi, on su lõunasöök. Meie, ülejäänud, oleme jänesega rahul.»

«Suurepärase!» möris lõvi. «See mulle meeldib. Räägi, šaakal, kes sind nõnda hästi jagama on õpetanud.»

«Tiigri murtud jalg,» lausus šaakal.

KUMMITUSE-

ONU

Joonistanud HILLAR METS

Ja siis juhtuski nii, et tee peal seisid tuttavad näod, kuid midagi head Kummituse-onul lootata polnud. Selja tagant lähenes maffioosode masin. Kummituse-onul oli selge, et tänaseks on tembutamine lõppenud ja võhm tuleb panna põgenemisele. Nii ta tegigi. Ja vihane seltskond tema järel.

Kihutamine kandus linna serva ja korraga oldi lõbustuspargis. Siin läks tagaajamine üle üldiseks mürgliks. Kihutati kiikede, ilmaratta ja karusselliga. Ikka nii, et Kummituse-onu ees ja tagaajajad järel.

Saatanakivipuravik.
Pildistanud ÕIE JAAGOMÄE

Kasepuravik.

Pomerantspuravik. Pildistanud LEMMI JÕE

Pildistanud VELLO LIIV

Harilik kivipuravik.

Pildistanud ÕIE JAAGOMÄE

PURAVIKUD

Augustikuu on puravikukuu. Siis saab seeneriik valitseja, milleks on ikka ja alati peetud soliidset ja väarikat kivipuravikku, seenesõprade lemmikut. Tavaline seenekorjaja kivipuravike vahel vahet ei tee, tegelikult on neid Eestist leitud üksteist liiki. Enamik neist on maitsvad söögiseened, kuid ei puudu ka vihamaitseelised liigid (mõru-, kollane- ja mõhk-kivipuravik). Lääne-Eestis esinev saatana-kivipuravik on aga lausa mürgine. Koos kivipuravikega kasvab augustikuisel kasemetsas rohkesti kasepuravikke ning neile lähedasi liike — mustjat ja valget puravikku. Männikutest võib sel ajal leida lamba- ja võitatikat. Pole haruldane, kui eelpool nimetatud hilissuvistele puravikuliikidele lisaks leiab metsast juba ka haava- ja pomerantspuravikke, liivtatikaid ja rohekaid sametpuravikke. Nende õige kasvu- ja kasvuaeg on küll alles ees.

Puravikud on seenekorjajate poolt kõrgelt hinnatud, sest on maitsvad ega ole neid enne söömist vaja kupa-tada, piisab praadimisest. Kuid üllatajad ei puudu siingi: mürgise saatana-kivipuraviku ja vihamaitseeliste kivipuravike kõrval tuleks tähelepanelik olla veel ühe puravikuliigi suhtes, mis võib kogu seeneprae ära rikkuda. Selliseks «pahaks» puravikuks on sapipuravik, mis pealt vaadates on üsna hariliku kivipuraviku nägu. Et sapipuravik kivipuravike hulka ei satuks, tuleb puravikule kübara alla vaadata. Sapipuravikul on torukeste kiht alati roosa, ainukesena kõigi puravikuliste hulgas. Kui te pole roosa värvitooni olemasolus päris kindel, aitab maitsmine. Juba kerge keeleotsa puudutus sapipuraviku viljakeha pooridele veenab teid tema vihaduses.

LEMMI JÕE

$\text{Pink} + \text{Pink} = \text{Blue}$
 $\text{Pink} \times \text{Pink} = \text{Blue}$
 $\text{Pink} + \text{Blue} = \text{Green}$

MILLINE NUMBER ÜHEST KÜMNENI VASTAB IGALE RINGILE? KIRJUTA SEE RINGI ALLA.

$\text{Pink} + \text{Blue} = \text{Blue}$
 $\text{Pink} + \text{Blue} = \text{Green}$
 $\text{Pink} + \text{Green} = \text{Green}$
 $\text{Blue} + \text{Blue} = \text{Green}$
 $\text{Pink} \times \text{Blue} = \text{Green}$
 $\text{Pink} + \text{Blue} = \text{Green}$

MILLINE NUMBER ÜHEST KÜMNENI VASTAB IGALE RINGILE? KIRJUTA SEE RINGI ALLA.

$\text{Yellow} + \text{Pink} = \text{Black}$
 $\text{Yellow} + \text{Pink} = \text{Black}$
 $\text{Green} + \text{Green} = \text{Black}$
 $\text{Green} \times \text{Pink} = \text{Black}$
 $\text{Blue} \times \text{Blue} = \text{Black}$
 $\text{Pink} + \text{Black} = \text{Black}$
 $\text{Black} - \text{Yellow} = \text{Pink}$
 $\text{Yellow} - \text{Green} = \text{Pink}$
 $\text{Blue} \times \text{Pink} = \text{Yellow}$

MILLINE NUMBER ÜHEST KÜMNENI VASTAB IGALE RINGILE? KIRJUTA SEE RINGI ALLA.

$\text{Pink} \times \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Pink} + \text{Yellow} = \text{White}$
 $\text{Blue} + \text{Yellow} = \text{White}$
 $\text{Blue} : \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Green} + \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Green} : \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Yellow} - \text{Green} = \text{White}$
 $\text{Yellow} : \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Black} : \text{Blue} = \text{White}$
 $\text{Black} : \text{Pink} = \text{White}$
 $\text{Black} : \text{Green} = \text{White}$
 $\text{Pink} + \text{Green} = \text{White}$
 $\text{Pink} + \text{Yellow} = \text{White}$
 $\text{Black} - \text{Green} = \text{White}$

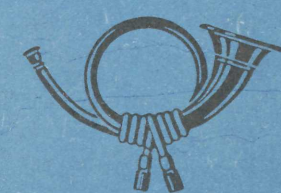
VÄRVI RINGID ÕIGESTI!

VÄRVI TÄRINGU KUUES TAHK.

VÄRVI VIIE ÜHESUGUSE TÄRINGU ÜLEMISED TAHUD!

VÄRVI VALGED RUUDUD TEISTEST RUUTUDEST LÄHTUDES!

Lasteajakiri
«TÄHEKE»
Asutatud jaanuaris 1960
Ilmub kord kuus.

Toimetuse address
EE0109 Tallinn
Pärnu mnt. 67a.

Esikaane joonistanud
REGINA LUKK

Peatoimetaja
ELJU MARDI tel.681-495
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR tel.681-497
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP tel. 681-497
Kunstiline toimetaja
JAAN TAMMSAAR tel.681-400
Toimetaja
INGRID RENSER tel. 681-496

Tallinna Ajakirjandustrükikoda
EE0190 Tallinn Pärnu mnt. 67a
Trükiarv 35000
Tell. nr. 2475

Toimetus käsikirju
ei tagasta.

PTB
PE 54 92,8

KUIDAS TEHTI KALTSUNUKKE

TIIA TOOMET

KÕIGEPEALT TEHTI NUKU PEA. KUI NUKULE TAHETI TEHA KÕVA PEA, PUISTATI PARAJA SUURUSEGA RIIDELAPILE SAEPURU VÕI NIISKET TUHKA. RIIE PINGUTATI TUHAHUNNIKU ÜMBER SILEDAKS JA SEOTI OTSAST TUGEVASTI KINNI. KUI TUHK NARTSU SEES ÄRA KUIVAS, OLIGI KÕVA NUKUPEA VALMIS.

SUUD-SILMAD JOONISTATI VÄRVLISE PLIIATSIGA VÕI TIKITI. JUUSTEKS KINNITATI LINA- VÕI TAKUTUUST, MIS PÕIMITI PATSI. MÕNIKORD SEOTI NUKULE RÄTIK PÄHE, SIIS POLNUD JUUKSEID VAJAGI.

NUKU KEHA ÖMMELDI RIIDEST JA TOPITI SAEPURU, LIIVA VÕI KALTSE TÄIS. KÄED-JALAD TEHTI TAVALISELT ERALDI JA ÖMMELDI PÄRAST KEHA KÜLGE.

RIIDED VALMISTATI NUKULE SAMASUGUSED, NAGU ISE KANTI: SÄRK JA SEELIK VÕI KLEIT. VANAEMAD ARMASTASID TEHA VANAMOODI RIIETEGA NUKKE: MAANI SEELIKU JA PÕLLEGA. JALGA HEEGELDATI VILLASED SOKID VÕI VALMISTATI NAHAST VÕI RIIDEST TUHVLIID VÕI PASTLAD. VAHEL ÖMMELDI NUKULE SELGA KA RAHVARIIDED.

NUKU NIMI VALITI TUTTAVATE LASTE JÄRGI: KAS KATA VÕI LIISU VÕI MARI VÕI ANN VÕI TRIIN. SELLE SAJANDI ALGUSES, KUI NIMEMOOD MUUTUS, SAID NUKUD NIMEKS KA HELMI, ÕIE, LUULE, VIRVE.

VAHEL TEHTI KA POISSNUKKE, PÜKSID JALAS JA VEST VÕI SÄRK SELJAS. POISTE NIMED OLID JÜRI, JUKU, KUSTA, KARLA.

